

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

25.10.2006

B6-0556/2006 }
B6-0559/2006 }
B6-0563/2006 }
B6-0567/2006 } RC1

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Eljárási Szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján, előterjesztette:

- Elisabeth Jeggle és Bernd Posselt, a PPE-DE képviselőcsoportja nevében
- Pasqualina Napolitano, Bernadette Bourzai és Jan Marinus Wiersma, a PSE képviselőcsoportja nevében
- Ona Juknevičienė és Marios Matsakis, az ALDE képviselőcsoportja nevében
- Alyn Smith, Hélène Flautre, Cem Özdemir, Satu Hassi és Bart Staes, a Verts/ALE képviselőcsoportja nevében

a következő képviselőcsoportok állásfoglalási indítványai helyébe lép:

- PSE (B6-0556/2006)
- Verts/ALE (B6-0559/2006)
- PPE-DE (B6-0563/2006)
- ALDE (B6-0567/2006)

Üzbesztánról

RC\637268HU.doc

PE 379.723v01-00}
PE 379.726v01-00}
PE 379.730v01-00}
PE 379.734v01-00} RC1

HU

HU

Az Európai Parlament állásfoglalása Üzbegisztánról

Az Európai Parlament,

- tekintettel korábbi állásfoglalásaira a belső-ázsiai köztársaságokról és Üzbegisztánról, különösen 2005. június 9-i és 2005. október 27-i állásfoglalására,
 - tekintettel a Bizottság 2002–2006-ra vonatkozó, Belső-Ázsiáról szóló stratégiai dokumentumára,
 - tekintettel az 1999. július 1-jén hatályba lépett partnerségi és együttműködési megállapodásra, amely egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt az Üzbég Köztársaság között jött létre,
 - tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2005. július 18-i és október 3-i üléseinek következtetéseire,
 - tekintettel az EU soros elnökségének nyilatkozataira az emberi jogok helyzetéről Üzbegisztánban 2005-ben és 2006-ban,
 - tekintettel az ENSZ Erőszakos Elűntetésekkel és Nem Önkéntes Eltűnésekkel Foglalkozó Munkacsoportjának 2005. december 27-i jelentésére,
 - tekintettel az EBESZ/Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (ODIHR) 2006. március 3-i tárgyalási megfigyelési jelentésére,
 - tekintettel Manfred Nowak, ENSZ különmegbízott 2006. március 21-i, a polgári és politikai jogokról, valamint a kínzásról és fogva tartásról szóló jelentésére,
 - tekintettel Üzbegisztán ENSZ-hez delegált állandó képviselőjének az ENSZ főtitkárához címzett 2006. június 26-i levelére az emberi jogok helyzetéről Üzbegisztánban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikke (5) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió és az Üzbég Köztársaság közötti együttműködési tanács következő ülésére 2006. november 8-án kerül sor,
- B. mivel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2006. november 13-án fogja fontolóra venni a 2005. májusi andidzsáni eseményeket követően elfogadott szankciók meghosszabbítását,
- C. mivel az üzbég kormány nem teremtette meg azokat a feltételeket, amelyeket a Tanács állapított meg a szankciók alkalmazásakor,
- D. mivel az üzbég kormány még mindig nem engedélyezett független vizsgálatot a 2005. május 13-án Andidzsánban bekövetkezett események feltárására, annak ellenére, hogy a tavalyi év során számos nemzetközi szerv többször és folyamatosan kérte azt,

- E. mivel a 2005-ös andidzsáni megszárlást követően az üzbég hatóságok még durvábban bántak az emberi jogi aktivistákkal, a független újságírókkal és a civil társadalom intézményeivel, bíróság elé állítva emberek százait, akiket a felkelésben való részvétellel gyanúsítottak,
- F. mivel a nemzetközi emberi jogi szervezetek szerint tavaly óta nincs hír emberek ezreiről, akiket az igazság elrejtése érdekében tartóztattak le; mivel nagy a kockázata annak, hogy a letartóztatásban lévők kínzásnak és kegyetlen bánásmódnak vannak kitéve; és mivel nem engedtek be megfigyelőket a főbenjáró bűnökkel vádoltak tárgyalásaira,
- G. mivel az ENSZ különmegbízott 2006. márciusi, kínzásról szóló jelentése szerint nem történt alapvető változás a kínzás széleskörű használatában vagy az ez ellen hatékonyan küzdő politikákban és gyakorlatokban; mivel az üzbég kormány nem tett érdemi lépéseket a büntetlenség felszámolása érdekében,
- H. mivel az ENSZ menekültügyi különmegbízottjának (UNHCR) taskenti hivatala zárva volt 2006. március 17-én,
- I. mivel az andidzsáni események után üzbég állampolgárok százai voltak kénytelenek elmenekülni a Kirgiz Köztársaságba és más szomszédos országokba; és mivel a menekültek jogállásáról szóló 1951-es ENSZ egyezmény kirívó megsértésével üzbég menekülteket adtak ki Üzbegisztánnak,
- J. mivel az üzbég társadalom túlnyomóan világi, és a korlátozott mértékű vallási szélsőségeséget lényegében a társadalmi igazságtalanság táplálja; és mivel a vallásos szélsőségek elleni küzdelmet kizárólag jogszerű eszközökkel lehet folytatni, elnyomással azonban nem,
- K. mivel Közép-Ázsiában, azon belül Üzbegisztánban a civil társadalom egyre erőteljesebben emel szót az egyéni szabadságjogokat és az emberi jogokat teljes mértékben tiszteletben tartó, nyitottabb társadalomért és a demokratikus változásokért,
- ismételten hangsúlyozza az EU és Üzbegisztán közötti kapcsolatok fontosságát, és elismeri Üzbegisztán kulcsfontosságú szerepét a közép-ázsiai térségben, de hangsúlyozza, hogy e kapcsolatoknak az EU és Üzbegisztán között létrejött partnerségi együttműködési megállapodásban egyértelműen lefektetettek szerint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok elveinek kölcsönös tiszteletben tartásán kell alapulniuk;
 - felhívja a Tanácsot, hogy újabb 12 hónapra hosszabbítsa meg az érvényben lévő szankciós politikát, és bővítse ki azt az alábbiakkal:
 - terjessze ki az uniós vízumtilalmat Iszlam Karimov elnökre, Bahodir Matljubov belügyminiszterre, Ruszlan Mirzajev védelmi miniszterre, Buritos Musztafajev igazságügy-miniszterre, Rasid Kodirov legfőbb ügyészre, Rusztam Inojatovra, a Nemzetbiztonsági Szolgálat vezetőjére, és Szajdullo Begalievre, Andidzsán regionális kormányzójára;
 - fagyassza be a vízumtilalom alá eső valamennyi személy vagyoni érdekeltiségét, lehetetlenné téve számukra, hogy hozzáférjenek az EU területén esetlegesen található vagyonukhoz, vagy bármilyen módon igénybe vegyék a bankrendszert az EU-ban;

3. felhívja Üzbegisztánt, hogy teljes mértékben működjön együtt az EBESZ-szel és az ENSZ-szel, különösen a hiteles és átlátható, független vizsgálatokra irányuló felszólítások tekintetében, továbbá tegyen eleget a nemzetközi jog normáinak, legyen fogadókész az ENSZ összes olyan külön eljárásával kapcsolatban, amelyekre a meghívásokat már kérelmezték, és legyen nyitott az EBESZ megfigyelőivel és a független megfigyelőkkel szemben;
4. felhívja a Tanácsot, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában hozzon meg minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a továbbiakban ne alkalmazzák Üzbegisztánra az 1503. számú titkos eljárást, és az országot vessék alá a Louise Harbour, az ENSZ emberi jogi főbiztosa által az andidzsáni mérszárlásról szóló 2005. júliusi jelentésben javasolt nyilvános vizsgálati mechanizmusnak;
5. sürgeti Üzbegisztán kormányát, hogy bocsássonak szabadon minden még fogva tartott emberi jogi aktivistát, újságírót és ellenzéki politikust, és hagyják őket az üldöztetéstől való félelem nélkül szabadon dolgozni, és vessenek véget a nem kormányzati szervezetek zaklatásának;
6. sürgeti az üzbegisztáni hatóságokat, hogy engedélyezzék az ENSZ Emberi Jogi Főbiztossága taskenti irodájának újbóli megnyitását;
7. felhívja a Kirgiz Köztársaságot és a többi szomszédos államot, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben a menekültek jogállásáról szóló 1951-es ENSZ egyezményt, amelynek értelmében a menekültek nem kényszeríthetők erőszakkal az eredeti országukba való visszatérésre, ezért ne adjon ki az üzbég menekülteket Üzbegisztánnak; e tekintetben sürgeti a Tanácsot és a Bizottságot, hogy kövessék fokozott figyelemmel az Üzbegisztánnak már kiadott összes üzbég menekült helyzetét;
8. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az EU közép-ázsiai különmegbízottjának, Üzbegisztán és Kirgizisztán elnökének, kormányának és parlamentjének, az ENSZ főtitkárának és az EBESZ főtitkárának.